APORTUL

Toate exerciţiile de dresaj se bazează pe specularea unor instincte preexistente în bagajul genetic al câinelui. Astfel câinele fiind un animal de pradă pe care o vânează prin alergare, are dezvoltate instincte de scotocire, urmărire, posesiune, de mutare a prăzii etc. Câinii aportori aleargă după obiectul de aport, îl iau în gură şi îl aduc conductorului (la vânătoare secvenţa de debut este alergarea pentru găsirea prăzii, apoi o ucid, o mănâncă parţial, iar o parte o ascund sau o aduc la vizuina cu pui).Pentru a beneficia mai bine de aceste instincte primare, pregătirea câinelui pentru aport trebuie începută timpuriu, dar având pretenţii adecvate vârstei acestuia.

Aportul de pe sol

Cum se execută în condiţii de concurs
Conductorul primeşte butucelul de aport de la arbitru. La preluarea obiectului de aport, câinele trebuie să meargă împreună cu conductorul. Până la comanda “Aport” câinele trebuie să stea liniştit în poziţie de bază lângă conductor. Butucelul trebuie aruncat la cel puţin 10 paşi distanţă. Comanda “Aport” trebuie dată numai atunci când butucelul stă nemişcat. Câinele trebuie să fugă repede la butucel, să-l ridice imediat şi să-l aducă rapid şi direct conductorului. Câinele trebuie să se aşeze aproape şi direct în faţa conductorului şi să ţină butucelul în gură până când conductorul i-l cere 3sec.) prin comanda “Lasă”. Conductorul preia butucelul. După scurgerea(timpului regulamentar de aşteptare, conductorul trece câinele în poziţia de bază.
Aparent este foarte simplu – câinele trebuie să recupereze un obiect aruncat de stăpân pentru a i-l aduce înapoi. Doar la prima vedere pare simplu, căci în realitate este un exerciţiu foarte complex care necesită multă răbdare şi tact din partea stăpânului.
Cea mai dificilă problemă de rezolvat este dată de faptul că, în general, câinii învaţă uşor să recupereze obiectul, dar au tendinţa să nu vrea să-l lase. Aceasta se poate întâmpla deoarece se instaurează o relaţie de exclusivitate „egoistă” faţă de obiect.

În timpul aportului pot apare diverse situaţii în funcţie de caracterul câinelui şi de relaţia afectivă dintre el şi stăpânul său: câinele recuperează obiectul dar se apropie de conductor într-o atitudine de independenţă geloasă; atunci când există (aşa cum şi trebuie) o puternică legătură afectivă între om şi câine, ne lovim de următoarea problemă: câinele pleacă rapid să recupereze obiectul, îl prinde, după care îşi invită stăpânul la o joacă de-a „prinde-mă; câinele recuperează

obiectul, face câteva manevre de apropiere dar păstrează o distanţă de siguranţă care să-i permită o fugă rapidă dacă stăpânul are cumva intenţia să-l „corijeze”. Evident că pot apare mult mai multe situaţii decât cele descrise mai sus.

În orice caz, există momente în care se dezvoltă la animal un soi de conflict interior între tendinţa de posesie, pe de o parte şi legătura afectivă, pe de altă parte. Exact în momentul în care acest conflict atinge paroxismul trebuie să intervenim cu tact şi putere de convingere. O asemenea atitudine necesită abilitate, în măsura în care tensiunile emotive contradictorii nu trebuie să se transmită mutual de la unul la celălalt (evident om – câine) ci, dimpotrivă, relaţia trebuie să se armonizeze, iar tensiunile trebuie să dispară (este datoria exclusivă a stăpânului).
Primul pas constă în trezirea interesului câinelui pentru obiectul care trebuie aportat. Este suficient să-i treziţi curiozitatea şi dorinţa de a prinde, proprie animalelor de pradă. Să-l facem să alerge după obiect şi să-l prindă, este foarte uşor. Mai greu este să-l facem să vină la noi, dar nici acesta nu este o filozofie, deoarece se poate realiza simplu, prin câteva manevre rapide de îndepărtare (putem alerga uşor cu spatele, înepărtându-ne de câine) sau printr-o atitudine susceptibilă să-l atragem, să-i trezim interesul.
În cazul în care avem un câine un pic prea independent sau cam încăpăţânat, prinderea de zgardă a unei lese lungi sau a unei cordeline poate fi foarte utilă.

Fără să facem rabat de la fermitate, trebuie să realizăm între noi şi câine o legătură afectivă pozitivă. Pentru acesta, având câinele alături, folosim cuvinte rostite pe un ton cald şi încurajant, iar mângâierile fac doar bine.
De cele mai multe ori atunci când se întoarce cu aportul, câinele îşi pune corpul între noi şi obiectul ţinut în gură, sau dacă este în poziţia „Şezi”, întoarce capul, tot pentru a apăra posesia obiectului. Această atitudine nu trebuie contracarată cu forţă: doar o legătură afectivă puternică poate să prevină şi/sau să atenueze această neîncredere a animalului. Faza de „destindere” poate fi lungă şi comportă momente de mare încredere ca şi perioade de suspiciune. Doar cu mare răbdare aliată cu o atitudine calmă, poate atenua tensiunile şi permite un raport de încredere destins.

Acum avem câinele lângă noi cu obiectul în gură. Numai când se arată cooperant putem încerca recuperarea obiectului. Încă odată trebuie să avem multă răbdare, deoarece cu siguranţă vor fi necesare mai multe tentative. Trebuie să fim foarte fermi, să evităm enervarea sau să devenim „agresivi”. Dacă este necesar, putem aplica cu degetele o uşoară presiune pe dinţi, pentru a extrage obiectul din gura câinelui. În

tot acest timp nu trebuie să dăm câinelui nici cea mai mică senzaţie de ezitare.
În momentul în care obiectul schimbă proprietarul, nivelul instinctului posesiv al câinelui creşte din nou, de data aceasta vertiginos şi trebuie canalizat prin reînceperea completă a exerciţiului. Lucru foarte uşor deoarece eu nu am văzut câini care să nu dorească să continue jocul.

Baza tuturor exerciţiilor de „Aport” se găseşte, aşa cum am văzut, în instinctul de posesie care, printr-o educare adecvată, trebuie să se transforme progresiv într-un comportament complex, lipsit de orice frustrare.
După mai multe repetiţii, câinele trebuie să înţeleagă că momentul aruncării obiectului nu este decât începutul unei succesiuni de faze ale jocului, în care omul are un rol esenţial, cel puţin de aceeaşi importanţă cu obiectul propriu zis. Doar după ce a înţeles asta putem trece la perfecţionarea diverselor faze ale exerciţiului: să nu plece decât după comanda „Aport”; să se întoarcă fără ezitări şi fără să joace obiedctul în gură; să vină în faţa conductorului, cât mai aproape, adoptând poziţia „Şezi”; să dea drumul obiectului numai la comanda „Lasă”; să adopte poziţia de bază după ce butucelul de aport este în posesia conductorului.

Învăţarea acestui exerciţiu se poate face şi în alte feluri.
În armată, câinii de serviciu învăţau un „aport forţat”, folosindu-se stimuli punitivi, dezagreabili pentru câine. Mai mult această tehnică este dificil de aplicat şi cere ca dresorul să fie foarte competent şi cu mare experienţă. De exemplu, având câinele la picior i se punea forţat butucelul în gură, se pleca la „Pas” conductorul ţinând obiectul în gura câinelui. Doar după ce acesta învăţa să ţină singur butucelul se trecea mai departe.
Pericolul că astfel învăţat, un câine are mari şanse să lucreze fără plăcere şi cu coada între picioare. Dar acesta sunt lucruri minore atâta timp cât sunt aplicate de fel de fel de idioţi. Îmi amintesc cu mare neplăcere de o discuţie avută, mult timp în urmă cu un „sta’major” care spunea cu aplomb tipic de „căprar”: - îi bag o zgardă în gât de deschide gura ca crocodilul şi îi pun iute aportu-n gură. Dacă nu-l ţine, i-l leg cu sfoară de gură şi merg aşa cu el până face spume”
Este tragic dar din nefericire chiar şi acum există mai puţini dresori decât căprari care folosesc ca unică tehnică şutul în burtă denumită popular metoda „Picior”.
În final vă mai atrag o dată atenţia: dacă nu puteţi dresa singur câinele, aveţi mare grijă la cine apelaţi.

Aportul cu motivaţie inversată

Mulţi proprietari de câini se plâng de faptul că nu reuşesc să recupereze, de la câine, butucelul de aport şi că acest element de examen le dă mari bătăi de cap. Ba chiar ajung să facă următoarea socoteală: la proba de subordonare se acordă maxim 100 puncte. Ca să reuşesc trebuie să obţin minim 70 puncte. Pentru aport se acordă 25 puncte. Deci, dacă nu fac deloc proba de aport, trebuie ca în rest să lucrez foarte bine pentru a mă încadra în punctajul minim necesar. Unii pretinşi dresori îşi închipuie că un pic de duritate ar fi suficient, numai că o asemenea soluţie este absolut ruşinoasă. Ca să nu mai spunem că puţini sunt (sper) stăpânii care ar accepta să le aplice câinilor un asemenea tratament. În plus, „metoda” are şi marele dezavantaj că animalul va executa comenzile timorat (dacă nu cumva se blochează şi refuză să se mai apropie de obiectul de aport) iar arbitrul va penaliza aspru un asemenea comportament, mergând până la excluderea din examen. În concluzie, ne rămâne doar soluţia de face un exerciţiu de imaginaţie, găsind o rezolvare ingenioasă a problemei.

Aşa cum spuneam în numărul trecut, în timpul aportului pot apărea diverse situaţii, în funcţie de caracterul câinelui şi de relaţia afectivă dintre el şi stăpânul său. De exemplu, câinele recuperează obiectul, dar se apropie de conductor într-o atitudine de „independenţă geloasă”; sau, atunci când există (aşa cum şi trebuie) o puternică legătură afectivă între om şi câine, ne lovim de altă problemă: câinele pleacă rapid să recupereze obiectul, îl prinde, după care îşi invită stăpânul la o joacă de-a „prinde-mă”. Este posibil şi ca animalul să recupereze obiectul, să facă apoi câteva „manevre de apropiere”, dar păstrează o distanţă de siguranţă care să-i permită o fugă rapid în cazul în care stăpânul are cumva intenţia să-l „corijeze”. În toate aceste cazuri, stăpânii nu reuşesc să fie suficient de interesanţi pentru câinii lor, sau nu au tactul şi răbdarea necesare pentru a reuşi. Lor le propun următoarea metodă.

Alegeţi un teren fără factori stresanţi (alţi câini, copii care se joacă etc.). Jucaţi-vă cu câinele, folosind în permanenţă butucelul de aport. Acesta nu trebuie să părăsească mâna dumneavoastră. Folosind vocea şi atitudinea, aveţi grijă să fiţi cât mai interesant pentru câine. Provocaţi-l la joacă folosind butucelul. Atunci când câinele pune gura pe el încurajaţi-l, dar nu lăsaţi butucelul din mână. Este esenţial ca animalul să asocieze această distracţie cu butucelul din mâna stăpânului, dar atenţie, de data aceasta motivaţia este „stăpânul se joacă cu mine numai atunci când are chestia aia în mână”. După un timp, legaţi câinele de ceva (un gard, un pom), îndepărtaţi-vă câţiva metri (nu prea mult) şi lăsaţi jos butucelul, în aşa fel încât câinele să îl vadă! Atenţie, această acţiune trebuie făcută cât mai natural şi fără să băgaţi câinele în seamă. Apoi mergeţi, dezlegaţi câinele şi nu îi mai acordaţi nici o atenţie. Orice giumbuşlucuri ar face, oricât s-ar strădui

să vă provoace la joc, trebuie să rămâneţi indiferent. La un moment dat, cu siguranţă, va vedea butucelul, îl va lua şi vi-l va aduce, că doar avându-l în mână v-aţi jucat împreună până atunci!

Abia după ce face acest lucru, „explodaţi” de veselie, luaţi butucelul şi reîncepeţi joaca, revenind la condiţiile iniţiale.
Sper că aţi înţeles de ce am alea acest titlu „Aportul cu motivaţie inversată”! În cazul acesta motivaţia nu mai este obiectul de aport ci joaca cu stăpânul. Practic obligăm câinele să ne „motiveze” pentru ca să ne jucăm cu el. Mijlocul pe care îl oferim câinelui pentru a ne motiva (pe noi, stăpânii) este butucelul de aport.
În final, haideţi să facem o scurtă recapitulare a acestui exerciţiu:
Scopul: la proba de aport, câinele trebuie să se întoarcă repede, vioi şi vesel, să predea în acelaşi stil butucelul de aport în mâna stăpânului.

Locul de desfăşurare: zone fără factori de distragere a atenţiei.
Motivaţia: stăpânul nu se joacă cu el decât atunci când are butucelul în mână.
Ca se distrăm puţin, „Punctul de vedere al câinelui”: uite eu îţi dau chestia asta pentru ca tu să te joci cu mine.
După ce câinele ne aduce butucelul fără probleme, revenim la exerciţiile expuse despre aport în numărul trecut, şi vă mai avertizăm încă o dată: oricât de mult v-aţi bucura de o execuţie corectă, nu înseamnă nimic dacă nu vă exteriorizaţi. Manifestarea entuziasmului trebuie să fie debordantă. Poate veţi vedea unele priviri ironice, dar câinele dumneavoastră a obţinut punctajul maxim. Aşa că trebuie să vă spuneţi: voi râdeţi, dar eu câştig!